

denne Sag her i Thinget. Som det vil erindres, indbragte det Forslag, som i Samlingen 1874—75 blev indbragt af det ærede daværende Medlem for Afsens (M. Andersen) med Flere, ikke ringe Modstand, og da den daværende Indenrigsminister stillede sig lidet velvilligt over for Forslaget, blev det paa Forslagsstillernes egen Anmodning ved 3die Behandling viist tilbage til Udvalget, idet man erkjendte, at det ikke kunde gennemføres. I den følgende Samling kom Forslaget frem igjen i en ikke lidet forandret Skikkelse, og blev da igjen henvist til Behandling i et Udvalg, hvorfra der hen imod Slutningen af Samlingen fremkom en Betænkning. Det Forslag, der nu foreligger, er væsentlig det samme som det, der blev indbragt i sidstnævnte Samling, men saaledes, at der er taget Hensyn til de Indstillinger, der fremkom i Udvalgets Betænkning enten fra hele Udvalget eller fra Udvalgets Flertal. Jeg antager saaledes, at dette Forslag vil være omtrent det samme som det, der vilde være fremkommet, dersom Sagen i Samlingen 1875—76 var kommen til 2den Behandling i Thinget. Der findes ingen væsentlig Afvigelse fra dette Forslag i det foreliggende. Der er med Hensyn til Tidsfristerne for de forskjellige Foretagender med Hensyn til den i Forslaget nævnte Kommission foretaget nogle Forandringer, idet vi have anset det for rigtigst, at Forslaget vilde kunne træde i Kraft allerede den 1ste Januar 1880, hvilket ikke vilde have været muligt, dersom de samme Tidsfrister skulde opretholdes, der vare foreslaaede i Udvalgets Betænkning. Naar jeg har været med til at fremkomme med dette Forslag i denne Skikkelse, saa er det et Udtryk for en ikke ringe Smøbekommen fra mit Standpunkt og en Smøbekommen til flere Sider. Jeg maa tilstaa, at jeg egentlig sympathiserer mere med Forslaget, saaledes som det oprindelig kom frem fra det ærede daværende Medlem for Afsens, et Forslag, der, udtrykt i et Par Linier, betyder dette, at fra den og den Dato skal den Liende, der nu svares i Korn, betales efter Kapitelstarten; men da det under Forhandlingerne her i Thinget viste sig, at Forslaget i denne Skikkelse ikke lod sig gennemføre, og det er mig om at gjøre om muligt at se Sagen nogenlunde tilfredsstillende ordnet, er jeg for mit Vedkommende gaaet ind paa at gjøre Indrømmelser til den Side. Smidlertid har jeg ogsaa gjort Indrømmelser til en anden Side. Der blev nemlig ikke i det første Aar, da Sagen var til Behandling, men i det næste fra andre Sider gjort gjældende, at man nærede megen Betænkning ved at gaa med til Forslaget, naar det paalagdes som Tvang, at denne Ordning skulde almindelig gennemføres, og at man kun kunde gaa med dertil, naar det blev stillet Liendeyderne frit, hvorvidt de vilde gaa med til Ordningen eller ikke. Derfor er denne Bestemmelse, som ogsaa fandt sit Udtryk i Udvalgets Betænkning, bleven indsat her i Forslaget.

Jeg skal paa dette Punkt ikke nærmere indlade mig paa Forslagets Enfaldigheder, men afvente, hvad andre ærede Medlemmer ville sige dertil og i det Hele den Bedømmelse, Forslaget vil modtage i det ærede Thing.

Thorup: Vi kunne vistnok være enige med de ærede Forslagsstillere i, at det ikke er noget uvigtigt Spørgsmaal, som dette Lovforslag omhandler. Spørgsmaalet om Liendeforholdet er jo et Spørgsmaal, som vi have været vante til at behandle lige fra den Tid, vi have faaet Lovgivende Forsamling, og naar man gaar langt længere tilbage, førend man fik en lovgivende Forsamling, vil man finde, at Liendespørgsmaalet har beskæftiget Statsautoriteterne. Man har altsaa altid erkjendt, at Liendespørgsmaalet trængte til en Løsning, saaledes at man kunde gaa over fra en Ydelse i Kjøerven til fast Ydelse i Korn eller Penge, og desfra til Liendens Ydelse i Penge alene. Dernæst er man gaaet langt videre, man har søgt i dette Thing helt at afløse Liende een Gang for alle. Det er maaske ogsaa nok det Maal, man skulde stræbe hen til; men da det Forslag, der er indbragt af de ærede Medlemmer, efter min Opfattelse ikke forhindrer det store Spørgsmaal om en Liendefløkning, kan jeg ikke andet end være de ærede Forslagsstillere taknemlig for, at de have indbragt dette Forslag. Det kan jo ikke negtes, at for en stor Del af Landets Beboere og navnlig for de Liendeydere, der ikke selv eie Befordring, er det en væsentlig Ulempe at faae deres Liende bragt til den nærmeste Kjøbstad eller Ladeplads, som Liendekommissionen foreskriver. Enhver vil indse, at det er en Byrde, og ikke alene for de smaa, men selv over for de større Liendeydere vilde jeg betragte det som et væsentligt Fremskridt, naar man kunde betale sin Liende med Penge. Ser jeg nu paa Lovforslaget, som det er forelagt af de ærede Forslagsstillere, saa har jeg ikke noget Væsentligt at erindre derimod. Men jeg kan rigtignok ikke negte, at, med Hensyn til Affattelsen af § 2, sammenholdt med § 8, eller rettere Indholdet af disse to Paragrafer, anser jeg Rigtigheden deraf for tvivlsom. Man er jo nemlig gaaet ud fra, at der kunde være saadanne Forhold til Stede, at paa den ene Side Liendeieeren kunde blive forurettet ved at faae Betaling for sin Liende erlagt efter Kapitelstart, og at paa den anden Side ogsaa Liendeyderen kunde blive forulempet ved at betale Lienden efter Kapitelstart. Jeg for mit Vedkommende er dog nærmest tilbøjelig til at tro, at Kapitelstarten maatte være Reglen, hvorefter Lienden skal betales, og naar man skal gaa den Vej, som de Herrer foreslaa, tror jeg, at den Bestemmelse, som er opstillet i § 8, i de allerfleste Tilfælde nærmest vil komme til at gaa ud over Liendeyderne. For Liendeieeren er det maaske en let Sag, naar han virkelig har faaet Mere i Betaling for Liend-